

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana

t: 01 478 95 00, f: 01 478 98 45, e: gp@dz-rs.si, www.dz-rs.si

Številka: 011-02/23-1/ 16

Datum: 8. 3. 2023

Na podlagi 42., 126., 131., 133. in 142. člena Poslovnika Državnega zbora je Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo kot matično delovno telo pripravil

POROČILO

k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o spodbujanju digitalne vključenosti (ZSDV-A), skrajšani postopek, EPA 556-IX.

Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo (v nadaljnjem besedilu Odbor) je na 9. seji 7. 3. 2023 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o spodbujanju digitalne vključenosti (v nadaljnjem besedilu Predlog zakona), ki ga je Državnemu zboru s predlogom za obravnavo po skrajšanem postopku predložila Vlada (v nadaljnjem besedilu predlagatelj) in je bil dne 13. januarja 2023 objavljen na spletnih straneh Državnega zbora.

Kolegij predsednice Državnega zbora je na 31. seji 20. 1. 2023 sklenil, da se Predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku.

Članicam in članom Odbora je bilo posredovano še naslednje **gradivo**:

- Dopis Sodnega sveta z dne 1. 2. 2023,
- Mnenje Zakonodajno-pravne službe z dne 20. 2. 2023,
- Pripombe Mreže nevladnih organizacij za vključujočo informacijsko družbo z dne 1. 3. 2023,
- Odziv Ministrstva za digitalno preobrazbo na mnenje Zakonodajno-pravne službe z dne 2. 3. 2023,
- Mnenje Komisije Državnega sveta za državno ureditev z dne 6. 3. 2023 in
- Mnenje Foruma za digitalno družbo z dne 7. 3. 2023.

V poslovniškem roku so amandmaje **vložile**:

- Poslanska skupina SDS k 3. členu Predloga zakona ter
- skupaj poslanske skupine Svoboda, SD in Levica k 1., 2., 5., 6., 7., 8., 11., 12., 13., 15., 16. in 17. členu Predloga zakona.

Dne 7. 3. 2023 so poslanske skupine Svoboda, SD in Levica vložile spremembe amandmajev k 6., 7., 8. in 12. členu Predloga zakona.

* * *

Predstavnica predlagatelja, ministrica za digitalno preobrazbo dr. Emilija Stojmenova Duh, je v uvodni dopolnilni obrazložitvi predstavila Predlog zakona in dejala, da se z njim naslavlja pomisleke strokovne in zainteresirane javnosti, ter tudi Varuha človekovih pravic in Zagovornika načela enakosti, ki opozarjajo na diskriminatornost veljavnega zakona. Sprejem Predloga zakona je nujen za ciljno usmerjeno izvajanje ukrepov za spodbujanje digitalne vključenosti za tiste osebe, ki spodbudo najbolj potrebujejo. Dejala je, da Predlog zakona odpravlja največje pomanjkljivosti veljavne ureditve, ter dodala, da bodo pristopili k pripravi novega, konceptualno prenovljenega zakona. Kot bistveno vsebinsko spremembo je izpostavila tudi spremenjen način določanja ciljnih skupin, ter pojasnila razliko s trenutno ureditvijo, ki ne upošteva specifičnih značilnosti posameznikov znotraj skupin. Povedala je, da ciljne skupine ne bodo več določene z zakonom, temveč z načrtom spodbujanja digitalne vključenosti, ki bo upošteval zakonska merila in analizo o obstoju manj ugodnega položaja posamezne skupine. Rekla je, da bodo ukrepi bolj ciljno usmerjeni, ažurni in bolj učinkoviti. Dotaknila se je še trenutne ureditve digitalnih bonov in predstavila predlagano ureditev mehanizma za zagotavljanje dostopa do računalniške opreme, preko katerega si bodo lahko ranljive skupine prebivalstva izposodile računalniško opremo in ob tem omenila vlogo Javnega štipendijskega, razvojnega, invalidskega in preživninskega sklada Republike Slovenije. Opredelila se je tudi do mnenja Zakonodajno-pravne službe ter do koalicijskih amandmajev, ki izboljšujejo jasnost zakonskega besedila in izvedljivost omenjenega mehanizma. Ob tem je dodala, da bo pri pripravi novega celovitega zakona vključena strokovna in zainteresirana javnost, ter poudarila razlog za sprejem Predloga zakona.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe, Barbara Gerečnik, je v predstavitvi pisnega mnenja Zakonodajno-pravne službe med drugim dejala, da menijo, da bi bilo ustreznejše namesto novele pripraviti nov zakon, saj Predlog zakona posega v skoraj polovico materialnih določb Zakona o spodbujanju digitalne vključenosti ter uvaja nove člene, ki urejajo povsem novo vsebino, prav tako pa Predlog zakona bistveno posega v koncept veljavnega zakona. Ob tem je predstavila spremembo 9. člena veljavnega zakona, saj ciljne skupine ne bodo več določene z zakonom, ter spremembo 12. člena zakona, s katero se uvaja nov ukrep, ki je opredeljen kot pravica točno določenih upravičencev. Dejala je, da se odpirajo vprašanja glede razmerij med ciljnimi skupinami, ki so jim namenjeni ukrepi za spodbujanje in se bodo oblikovale na podlagi meril iz novega 9. člena veljavnega zakona, ter upravičenci do novega ukrepa, ter ustreznosti umestitve nove pravice med ukrepe za spodbujanje. Ureditev novega ukrepa bistveno odstopa od urejanja ostalih ukrepov za spodbujanje, ter med drugim vnaša nekonsistentnost v zakonsko besedilo. Rekla je, da Predlog zakona nekonsistentno posega v temeljno zasnovo veljavnega zakona ter ruši njegovo celovitost, predlagane rešitve, ki se nanašajo na pravico do izposoje računalniške opreme pa so do določene mere oblikovane nejasno, zato je pojasnila temeljno načelo pravne države iz 2. člena Ustave. Povedala je, da so v mnenju izpostavili tudi določene pravno-sistemske pomisleke in opozorili na nomotehnične pomanjkljivosti, notranje neskladnosti, ter neskladje med zakonskim besedilom in obrazložitvijo. Podrobneje je predstavila pripombe k 11. členu Predloga zakona, saj bi bilo treba predlagano ureditev ponovno natančno preučiti z vidika vsebine, izvedljivosti in umestitve, ter se dotaknila odsotnosti dodatnih pogojev za pridobitev pravice za izposajo računalniške opreme. Med drugim so podali pomislek glede možnosti dosega zasledovanega cilja, ter izvršljivosti upravne odločbe v primeru, če računalniške opreme ne bo na voljo. Glede vloženi koalicijskih amandmajev je dejala, da se z njimi nekatere rešitve v Predlogu zakona izboljšujejo, pri čemer pomisleki glede konceptualne zasnove zakona, ustreznosti umestitve novih rešitev v zakon ter njihove izvedljivosti, kljub pojasnilom Ministrstva za digitalno preobrazbo, ostajajo. V zaključku je podala še opozorilo glede

amandmaja k 11. členu Predloga zakona, ter med drugim izpostavila načelo ekonomičnosti postopka v upravnem postopku.

Predstavnik Državnega sveta, državni svetnik Rajko Fajt, je dejal, da Komisija Državnega sveta za državno ureditev (v nadaljevanju: Komisija) ni podprla Predloga zakona ter med drugim omenil, da so se tekom razprave na seji Komisije zanimali tudi glede odprave analize digitalne vključenosti, kriterijev za določitev ciljnih skupin, opredelitve ustanov in nevladnih organizacij, ki bodo skrbele za spodbujanje digitalne vključenosti ranljivih skupin, ter glede celotnega postopka izvedbe ukrepa izposoje računalniške opreme v praksi. Podali so pomisleke glede novega načina določitve ciljnih skupin, izvedljivosti Predloga zakona v praksi in zmožnosti izvajanja zakona s strani Javnega štipendijskega, razvojnega, invalidskega in preživninskega sklada Republike Slovenije ter se dotaknili mnenja Zakonodajno pravne službe. Komisija podpira cilje Predloga zakona, a meni, da je Predlog zakona nejasen, zato bo težko izpolniti zastavljene cilje.

Mag. Simon Delakorda in Katja K. Ošljak iz Mreže nevladnih organizacij za vključujočo informacijsko družbo sta povedala, da načeloma podpirata Predlog zakona, nov pristop določitve ciljnih skupin, mehanizem računalniškega sklada, ter pripravo novega zakona. Podrobneje je bil predstavljen predlog, da bi bile do subvencij za dvig digitalnih kompetenc upravičene tudi nevladne organizacije s statusom v javnem interesu, ter poudarjen in predstavljen pomen digitalnih kompetenc, državljanske pismenosti, medijske pismenosti, opolnomočenost posameznika in vloga prostovoljcev ter nevladnih organizacij na obravnavanem družbenem področju.

V **razpravi** je poslanec iz Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke podal kritiko do delovanja Vlade, dejal, da Predlog zakona ne bo izboljšal stanja, temveč bo povzročil le nepreglednost. Dotaknil se je mnenja Zakonodajno pravne službe in Komisije Državnega sveta, ter ob tem menil, da Predlog zakona ni v skladu z 2. členom Ustave.

Poslanec iz iste poslanske skupine je dejal, da je naloga države, da omogoči prebivalcem digitalno vključenost, poudaril mnenje Komisije Državnega sveta, se dotaknil predloga za odpravo analize digitalne vključenosti in uvedbe možnosti izposoje računalniške opreme. Med drugim se je zanimal še o časovnem okvirju za izvedbo mehanizma dostopa do računalniške opreme in o količini računalniške opreme, ter omenil, da Predlog zakona ne bo učinkovit.

Poslanica iz iste poslanske skupine je podala kritiko glede vrste zakonodajnega postopka po katerem se obravnava Predlog zakona, se dotaknila mnenja Zakonodajne pravne službe in mnenja Komisije Državnega sveta, poudarila, da bi moral predlagatelj zaradi vsebine Predloga zakona namesto novele pripraviti nov zakon, pojasnila razlog za sprejem Zakona o spodbujanju digitalne vključenosti, ter omenila podporo nevladnih organizacij k omenjenemu zakonu. Podala je razmislek zakaj se predlaga odpravo z zakonom določene analize digitalne vključenosti. Med drugim se je dotaknila vsebine 11. člena Predloga zakona, ter neustrezne ureditve področja, ki se nanaša na otroke s posebnimi potrebami in na upokojece, se zanimala o upoštevanju vrstnega reda prijav, ter na predlagatelja naslovila vprašanje o kraju objave razpisa za prijavo za izposajo računalniške opreme. Menila je, da mora Predlog zakona omogočiti, da sredstva sledijo cilju, pri čemer je cilj večja opismenost.

Poslanec iz iste poslanske skupine je podal razmislek glede ustreznosti predvidene ureditve časovnega okvirja izposoje računalniške opreme, servisa opreme, ter količine in kakovosti opreme. Predlagal je zakonsko določitev gradnje širokopasovnega omrežja tudi na podeželju, ter menil, da Predlog zakona ni dober in je potreben sprememb.

Poslanec iz Poslanske skupine Socialnih demokratov je dejal, da je prioriteta Predloga zakona odprava diskriminatornosti in poudaril, da Predlog zakona predstavlja le začasno rešitev, ki naj bo čimkrajša, saj pričakuje, da bo čimprej pripravljen nov zakon, ki bo naslovil še druge pomanjkljivosti. Izrazil je željo, da bo čimprej pripravljen tudi načrt digitalne vključenosti, ki je osnova za krepitev digitalne vključenosti državljanov.

Poslanka iz Poslanske skupine Nova Slovenija - Krščanski demokrati je dejala, da podpira boljšo digitalno opismenost, večjo dostopnost do računalniške opreme, ter izvajanje veljavne ureditve. Podala je stališče glede Predloga zakona ter izpostavila odsotnost analize, ki bi izkazala, da je veljavna ureditev slaba. Dotaknila se je mnenja Zakonodajne pravne službe in Komisije Državnega sveta, menila, da se lahko s Predlogom zakona stanje na obravnavanem področju tudi poslabša, ter omenila še načelo ekonomičnosti ter prisotnost administrativnih ovir pri dostopu do opreme. Ker Predlog zakona ne sledi temeljnemu cilju veljavne ureditve in bo uvedel še dodatno zmedo v praksi je dejala, da bo treba pri pripravi novega zakona vključiti strokovnjake, ter nato podala pomislek o smiselnosti sprejema Predloga zakona.

Poslanka iz Poslanske skupine Svoboda je omenila namen poslanstva poslancev, dodala, da Predlog zakona izboljšuje trenutno ureditev, poudarila zaznano nezadovoljstvo v družbi pri izvajanju trenutne ureditve, izpostavila, da je osnovni cilj Predloga zakona odprava diskriminatornega stanja, predstavila namen Predloga zakona, dejala, da slednji predstavlja le prvi korak k izboljšanju stanja, ter povedala, da pričakuje nov zakon, ki bo celovito uredil obravnavano družbeno področje. Poslanka iz iste poslanske skupine se je dotaknila upravičencev do izposoje računalniške opreme, omenila, da mora ureditev upoštevati gospodarno ravnanje z računalniško opremo, ter dodala, da mora oprema koristiti končnim uporabnikom.

Predstavnica predlagatelja je tekom razprave podala dodatna pojasnila ter odgovorila na zastavljena vprašanja članic in članov Odbora. Med drugim je podrobneje opredelila upravičence po veljavni in po predlagani spremenjeni ureditvi, se dotaknila predvidenega izvrševanja Predloga zakona v praksi, ter težav pri izvrševanju veljavne ureditve in ob tem izpostavila objavo podatkov na portalu OPSI, ki omogoča tudi pregled porabe sredstev. Poudarila je, da bodo pripravili nov zakon, dejala, da bo oprema namenjena končnim uporabnikom, ter predstavila razliko med predvidenimi ukrepi za spodbujanje. Povedala je, da je veljavno ureditev za diskriminatorno opredelil Zagovornik načela enakosti, prav tako so na to opozarjali tudi Varuh človekovih pravic in nevladne organizacije. V nadaljevanju se je dotaknila še mnenja Zakonodajne pravne službe in vloženih amandmajev koalicije, ter podrobneje predstavila izvajanje ukrepa za dostop do računalniške opreme v praksi in predvidene spremembe glede analiz. Povedala je, da se predlaga odpravo diskriminatornosti, poudarila, da naj se javni denar uporablja za ciljne ukrepe in ciljne skupine, ter da se omogoči merjenje doseženih učinkov in še dodala, da si pri pripravi novega zakona želijo široke javne razprave.

V skladu s predlogom člana Odbora iz Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke je Odbor tekom razprave na podlagi drugega odstavka 128. člena Poslovnika Državnega zbora glasoval o naslednjem predlogu sklepa: »Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o spodbujanju digitalne vključenosti ni primeren za nadaljnjo obravnavo« in ga (s 5 glasovi ZA in z 8 glasovi PROTI) **ni sprejel**.

* * *

V nadaljevanju je Odbor **sprejel** amandmaje poslanskih skupin Svoboda, SD in Levica k 1., 2., 5., 6., 7., 8., 11., 12., 13., 15., 16. in 17. členu Predloga zakona.

Medtem ko Odbor **ni sprejel** amandmaja Poslanske skupine SDS k 3. členu Predloga zakona.

Odbor je nato v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval še o **vseh členih** Predloga zakona skupaj in jih (z 9 glasovi ZA in s 4 glasovi PROTI) **sprejel**.

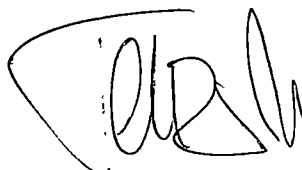
Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo Dopolnjenega predloga zakona, v katerega so sprejeti amandmaji vključeni. Dopolnjen predlog zakona je sestavni del tega poročila.

* * *

Poročevalec Odbora na seji Državnega zbora bo podpredsednik Odbora Teodor Uranič.

Jure Kožuh
svetovalec

Tereza Novak
predsednica

DOPOLNJEN PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O
SPODBUJANJU DIGITALNE VKLJUČENOSTI (ZSDV-A), EPA 556-IX

1. člen

V Zakonu o spodbujanju digitalne vključenosti (Uradni list RS, št. 35/22) se 5. člen spremeni tako, da se glasi:

**»5. člen
(načelo enakopravne dostopnosti)**

Ukrepi za spodbujanje so dostopni vsem pripadnikom posameznih ciljnih skupin, ki se določijo na podlagi meril iz 9. člena tega zakona, pod enakimi pogoji.«.

2. člen

9. člen se spremeni tako, da se glasi:

**»9. člen
(določitev ciljnih skupin)**

(1) Ukrepi za spodbujanje so usmerjeni v povečanje digitalne vključenosti vseh prebivalcev Republike Slovenije, ki se v ciljne skupine oblikujejo po naslednjih merilih:

- 1. starost,**
- 2. spol,**
- 3. izobrazba,**
- 4. status aktivnosti (kot so predšolski otroci, šoloobvezni otroci, dijaki srednjih šol, otroci s posebnimi potrebami po predpisih o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami, študenti višjih šol po predpisih o višjem strokovnem izobraževanju, študenti študijskih programov prve, druge in tretje stopnje po predpisih o visokem šolstvu, strokovni delavci v vzgoji in izobraževanju, strokovni delavci v višjih strokovnih šolah ter visokošolski učitelji, znanstveni delavci in visokošolski sodelavci, delovno aktivni in neaktivni odrasli po predpisih o urejanju trga dela (v nadaljnjem besedilu: odrasli), osebe, ki prejemajo pokojnino po predpisih o pokojninskem zavarovanju ali od tujega nosilca pokojninskega zavarovanja (v nadaljnjem besedilu: upokojeanci), in invalidi, kot jih opredeljujejo predpisi s področja invalidskega varstva (v nadaljnjem besedilu: invalidi),**
- 5. stopnja urbanizacije območja, v katerem imajo prebivalci stalno ali začasno prebivališče,**
- 6. višina dohodka.**

(2) Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) ciljne skupine določi v načrtu spodbujanja digitalne vključenosti iz 11. člena tega zakona na podlagi meril iz prejšnjega odstavka.

(3) Vlada ciljne skupine določi na podlagi predhodno izvedene analize o obstoju manj ugodnega položaja posamezne skupine na področju digitalne vključenosti v skladu z zakonom, ki ureja varstvo pred diskriminacijo.«.

3. člen

10. člen se črta.

4. člen

V 11. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Vlada pripravi dvoletni načrt spodbujanja digitalne vključenosti, ki ga sprejme pred iztekom obdobja, za katero je bil sprejet prejšnji načrt spodbujanja. Pri pripravi načrta vlada upošteva aktualne statistične podatke, ki jih po vzpostavljeni metodologiji objavljata Statistični urad Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: statistični urad) in statistična služba Evropske unije Eurostat, ter strateške dokumente Republike Slovenije in strateške dokumente Evropske unije.«.

Za prvim odstavkom se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Pristojni organ pri ugotavljanju potreb po statističnih podatkih s področja digitalne vključenosti redno sodeluje s statističnim uradom.«.

V dosedanjem drugem odstavku, ki postane tretji odstavek, se v prvem stavku za besedo »skupine« dodata vejica in besedilo »ki se določijo na podlagi meril«.

Dosedanji tretji in četrti odstavek postaneta četrti in peti odstavek.

5. člen

V 12. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Ukrepi za spodbujanje so:

- subvencije za dvig digitalnih kompetenc,
- sooblikovanje politik resornih ministrstev,
- podpora izobraževalnim in promocijskim kampanjam ali njihova izvedba,
- digitalni bon,
- mehanizem za zagotavljanje dostopa do računalniške opreme.«.

6. člen

V 14. členu se v prvem odstavku besedilo »izvedbo programov neformalnega izobraževanja, obveznih izbirnih vsebin in interesnih dejavnosti« nadomesti z besedilom »dvig kakovosti javno veljavnih izobraževalnih in študijskih programov od predšolske do vključno visokošolske ravni vzgoje in izobraževanja, drugih javno veljavnih programov ter neformalnih izobraževalnih programov«.

Drugi odstavek se črta.

Dosedanji tretji in četrti odstavek, ki postaneta drugi in tretji odstavek, se spremenita tako, da se glasita:

»(2) Subvencije lahko pristojni organ podeli za vzpostavitev in delovanje klicnih in drugih centrov za pomoč uporabnikom ter drugih projektov, katerih namen je pomoč pripadnikom vseh ciljnih skupin, določenih na podlagi meril iz 9. člena tega zakona pri praktični uporabi osnovnih in zahtevnejših digitalnih kompetenc.

(3) Subvencije lahko pristojni organ podeli za nakup pravic za uporabo digitalnega šolskega učnega in knjižničnega gradiva, licenčnih programov namenjenih premostitvi specifičnih učnih težav ali posameznikovih primanjkljajev, licenčnih programov in računalniške opreme, namenjene nadomestni komunikaciji ali računalniške opreme, ki nadomešča običajne načine

delu z računalnikom za ciljne skupine, določene na podlagi meril iz 9. člena tega zakona.«.

V dosedanjem petem odstavku, ki postane četrti odstavek, se besedilo »ciljne skupine iz 9. točke« nadomesti z besedilom »ciljnih skupin, določenih na podlagi«.

Dosedanji šesti odstavek, ki postane peti odstavek, se spremeni tako, da se glasi:

»(5) Za nakup računalniške opreme lahko pristojni organ podeli subvencije socialnim podjetjem, izvajalcem socialnovarstvenih programov, javnim zavodom za izobraževanje odraslih, nevladnim organizacijam, namenjenim združevanju starejših, spodbujanju medgeneracijskega sodelovanja in vseživljenjskega učenja, invalidskim organizacijam, nevladnim organizacijam, ki delujejo na področju otrok s posebnimi potrebami ter reprezentativnim socialnim partnerjem na ravni države.«.

7. člen

V 15. členu se na koncu drugega odstavka doda besedilo, ki se glasi:

»V javnem razpisu se lahko določi, da za subvencijo iz tretjega do petega odstavka prejšnjega člena lahko kandidirajo samo določene skupine oseb iz prejšnjega stavka.«.

Četrty in peti odstavek se spremenita tako, da se glasita:

»(4) Osnovni pogoji za dodeljevanje subvencij iz prvega in drugega odstavka prejšnjega člena so:

- strokovna usposobljenost kadra za izvedbo izobraževanj oziroma vzpostavitev in delovanje klicnih centrov ali drugih centrov za pomoč uporabnikom,
- prostorski pogoji za izvajanje izobraževanj oziroma delovanje klicnih centrov ali drugih centrov za pomoč uporabnikom,
- računalniška oprema za izvajanje izobraževanj oziroma oprema, potrebna za delovanje klicnih centrov ali drugih centrov za pomoč uporabnikom.

(5) Osnovna merila za dodeljevanje subvencij iz prvega in drugega odstavka prejšnjega člena so:

- pretekle reference glede izvajanja izobraževanja oziroma delovanja klicnih centrov ali drugih centrov za pomoč uporabnikom na področju digitalnih kompetenc,
- vsebinska in izvedbena zasnova izobraževalnih programov,
- raven storitve delovanja klicnega centra ali drugega centra za pomoč uporabnikom.«

Šesti odstavek se črta.

Dosedanji sedmi odstavek postane šesti odstavek.

8. člen

Naslov 17. člena se spremeni tako, da se glasi »(podpora izobraževalnim in promocijskim kampanjam ali njihova izvedba)«.

Za drugim odstavkom se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Pristojni organ lahko v skladu s predpisi o javnih financah in zakonom, ki ureja nevladne organizacije, podeli subvencije za izvedbo projektov vsebinskih mrež nevladnih organizacij za dejavnosti informiranja, svetovanja, izobraževanja, raziskovanja, zagovorništva mreženja, promocije in podpore v korist vseh nevladnih organizacij na področju uporabe in razvoja digitalnih tehnologij in digitalnih kompetenc. Osnovni pogoj za dodelitev subvencije je status nevladne organizacije v javnem interesu, osnovno merilo pa pretekle reference na področju izvajanja izobraževalnih in promocijskih kampanj. Podrobnejši pogoji in merila za dodelitev subvencij se določijo v javnem razpisu.«.

Dosedanji tretji odstavek postane četrti odstavek.

9. člen

V 18. členu se v prvem odstavku besedilo »ali delom ciljnih skupin iz 2. do 5. in 7. do 9. točke« nadomesti z vejico in besedilom »ki se določijo na podlagi meril iz«.

Četrti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(4) Pri določitvi vrednosti digitalnega bona (višina dobroimetja) se upoštevajo višina razpoložljivih sredstev, predvideno število upravičencev in vrednost računalniške opreme ali cena izobraževalnih programov za pridobitev digitalnih kompetenc, za kar je mogoče unovčiti digitalni bon.«.

V desetem odstavku se:

- v prvi alineji črta besedilo »- če je digitalni bon namenjen ciljnim skupinam iz 2. do 4. točke 9. člena tega zakona«,
- v drugi alineji črta besedilo »- če je digitalni bon namenjen ciljni skupini iz 5. točke 9. člena tega zakona«,
- v tretji alineji za besedo »Slovenije« doda vejica in črta besedilo »- če je digitalni bon namenjen ciljni skupini iz 8. točke 9. člena tega zakona«,
- v četrti alineji za besedo »zadeve« doda veznik »in« in črta besedilo »- če je digitalni bon namenjen ciljnim skupinam iz 7. ali 9. točke 9. člena tega zakona«,
- za četrto alinejo doda nova peta alineja, ki se glasi: »– s centralno zbirko podatkov o pravicah iz javnih sredstev, ki jo vodi ministrstvo, pristojno za socialne zadeve.«.

10. člen

V 23. členu se v drugem odstavku črta besedilo »in analizo digitalne vključenosti iz 10. člena tega zakona«.

11. člen

Za 23. členom se dodajo novi 23.a do 23.č člen, ki se glasijo:

»23.a člen

(mehanizem za zagotavljanje dostopa do računalniške opreme)

(1) Republika Slovenija zagotavlja pravico do izposoje računalniške opreme državljanom Republike Slovenije s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, tujcem, ki imajo dovoljenje za stalno prebivanje v Republiki Sloveniji, in osebam, ki jim je priznana mednarodna zaščita, ter njihovim družinskim članom, ki so na podlagi pravice do združitve družine pridobili dovoljenje za prebivanje v

Republiki Sloveniji in imajo prijavljeno stalno oziroma začasno prebivališče v Republiki Sloveniji, po naslednjem prednostnem vrstnem redu:

1. upravičenci do denarne socialne pomoči, varstvenega dodatka ali izredne denarne socialne pomoči po zakonu, ki ureja socialnovarstvene prejemke, upravičenci do otroškega dodatka do vključno 6. dohodkovnega razreda po zakonu, ki ureja starševsko varstvo in družinske prejemke, in zakonu, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev, upravičenci do državne štipendije po zakonu, ki ureja štipendiranje, in zakonu, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev,
 2. otroci s posebnimi potrebami po zakonu, ki ureja usmerjanje otrok s posebnimi potrebami,
 3. osebe s statusom invalida po zakonu, ki ureja socialno vključevanje invalidov, in invalidi I. kategorije invalidnosti po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki nimajo pravice do pokojnine,
 4. upokojenci, ki prejemajo pokojnino, nižjo od zagotovljene pokojnine iz tretjega odstavka 39. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 48/22 – uradno prečiščeno besedilo).
- (2) Za upravičenca iz 1. točke prejšnjega odstavka se šteje tudi oseba, ki se upošteva pri ugotavljanju materialnega položaja pri pravici do denarne socialne pomoči, varstvenega dodatka, izredne denarne socialne pomoči, otroškega dodatka ali državne štipendije.
- (3) Upravičenci iz 3. točke prvega odstavka tega člena so upravičeni do računalniške opreme, če niso upravičeni do računalniške opreme v obliki tehničnega pripomočka na podlagi zakona, ki ureja izenačevanje možnosti invalidov.
- (4) Mehanizem za zagotavljanje dostopa do računalniške opreme se vzpostavi pri Javnem štipendijskem, razvojnem, invalidskem in preživninskem skladu Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: javni sklad).
- (5) Sredstva za izvajanje mehanizma iz prejšnjega odstavka se zagotavljajo v finančnem načrtu pristojnega organa.
- (6) Ne glede na določbe zakona, ki ureja ravnanje s stvarnim premoženjem države in samoupravnih lokalnih skupnosti, državni organi in samoupravne lokalne skupnosti delujočo računalniško opremo, katere knjigovodska vrednost je nič in je izločena iz uporabe, pred odsvojitvijo ali uničenjem predhodno ponudijo v brezplačno pridobitev javnemu skladu.
- (7) Za računalniško opremo iz prejšnjega odstavka se šteje namizni računalnik s pripadajočo opremo (monitor, tipkovnica, miška ipd.), prenosni računalnik, tablični računalnik, grafične kartice, bralno pisalni pomnilnik (RAM), brajeva vrstica, komunikator in ostala specializirana računalniška oprema namenjena uporabnikom s posebnimi potrebami.
- (8) Javni sklad v okviru upravljanja mehanizma iz četrtega odstavka tega člena zagotavlja tudi računalniško opremo, prilagojeno potrebam uporabnikov invalidov.
- (9) Vlada podrobneje uredi upravljanje mehanizma iz četrtega odstavka tega člena in način uresničevanja pravice do izposoje računalniške opreme, vključno z določitvijo obdobja izposoje, ki ne sme biti krajše od šestih mesecev. Vlada določi tudi količino in vrsto opreme, do katere so upravičene osebe iz prvega odstavka tega člena.

23.b člen (izbor izvajalca)

Za izvajanje logističnih in strokovno-tehničnih nalog mehanizma iz drugega odstavka prejšnjega člena lahko javni sklad izbere zunanjega izvajalca, pri čemer mora biti ta izbran v skladu z določili zakona, ki ureja javno naročanje.

23.c člen
(uveljavljanje pravice)

(1) Javni sklad glede na razpoložljivo računalniško opremo objavi javni poziv za predložitev vlog za dodelitev računalniške opreme v izposajo.

(2) O pravici do izposoje računalniške opreme odloča na prvi stopnji javni sklad. Javni sklad upravičencem iz prvega odstavka 23.a člena tega zakona računalniško opremo z odločbo dodeli v izposajo. Obdobje izposoje, določeno v odločbi, se lahko na predlog upravičenca podaljša. O pritožbah zoper odločbe sklada odloča ministrstvo, pristojno za socialne zadeve. V sporih zoper odločbe ministrstva odloča Upravno sodišče Republike Slovenije.

(3) V postopku odločanja o pravici iz tega člena se uporabljajo določbe zakona o splošnem upravnem postopku, če s tem zakonom ni drugače določeno.

(4) Če javni sklad v okviru posameznega javnega poziva prejme več vlog upravičencev, kot je na voljo računalniške opreme, se ta dodeljuje glede na prednostni vrstni red skupin upravičencev iz prvega odstavka 23.a člena tega zakona. Znotraj posamezne prednostne skupine se upošteva časovni vrstni red oddanih vlog.

(5) Upravičenec, ki mu je računalniška oprema dodeljena v izposajo, mora z opremo ravnati s skrbnostjo dobrega gospodarja. Opreme ne sme izročiti v uporabo drugim osebam, uporablja jo lahko le za svoje lastne potrebe in potrebe svojih družinskih članov. Računalniško opremo mora po izteku obdobja izposoje vrniti v stanju, v katerem jo je prejel, ob upoštevanju normalne uporabe. V primeru namernega poškodovanja, uničenja ali če upravičenec opreme po poteku obdobja izposoje ne vrne, javni sklad upravičencu z odločbo naloži plačilo odškodnine glede na ocenjeno vrednost opreme.

23.č člen
(evidenca upravičencev do izposoje računalniške opreme)

(1) Javni sklad vzpostavi, vodi, vzdržuje in nadzoruje evidenco upravičencev do izposoje računalniške opreme za potrebe postopka odločanja po tem zakonu in za pripravo statističnih podatkov o izposojeni računalniški opremi.

(2) V evidenci iz prejšnjega odstavka se obdelujejo naslednji podatki upravičenca iz prvega odstavka 23.a člena tega zakona:

- osebno ime,
- rojstne podatke (dan, mesec, leto in kraj),
- enotno matično številko občana (EMŠO),
- naslov (stalnega, začasnega) prebivališča,
- podatek, na podlagi katere točke prvega odstavka 23.a. člena tega zakona se uveljavlja upravičenost do izposoje računalniške opreme,
- podatek o vrsti in količini izposojene računalniške opreme, datumu izdaje odločbe ter obdobju upravičenosti do izposoje.

(3) Pristojni organ lahko anonimizirane podatke iz prejšnjega odstavka uporabi za analizo potreb pri načrtovanju ukrepov za spodbujanje digitalne vključenosti.

(4) Javni sklad lahko brezplačno pridobiva osebne podatke iz obstoječih zbirk osebnih podatkov od naslednjih upravljavcev:

- ministrstva, pristojnega za socialne zadeve, podatke o upravičenosti do prejemkov iz 1. točke prvega odstavka 23.a. člena tega zakona (osebno ime, EMŠO, številka in datum izdaje odločbe ter obdobje veljavnosti),
- Zavoda Republike Slovenije za šolstvo – podatke o izdanih odločbah o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami iz 2. točke prvega odstavka 23.a. člena tega zakona (osebno ime, EMŠO, številka in datum izdaje odločbe),
- upravnih enot – podatke o upravičenosti do tehničnih pripomočkov iz tretjega odstavka 23.a člena (osebno ime, EMŠO),

- Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Republike Slovenije – podatke o prejemanju pokojnine in statusu invalida (osebno ime, EMŠO, višina pokojnine).

(5) Javni sklad lahko evidenco upravičencev do izposoje računalniške opreme za namen preverjanja upravičenosti do izposoje računalniške opreme poveže s podatki iz zbirk podatkov iz prejšnjega odstavka. Za namene enotne opredelitve in povezave podatkov se kot povezovalni znak uporabi EMŠO.

(6) Podatki, ki so davčna tajnost, se obdelujejo v skladu z določbami zakona, ki ureja davčni postopek.

(7) Javni sklad kot upravljalec zbirke osebnih podatkov iz prvega odstavka tega člena lahko izvajalcu iz 23.b člena tega zakona posreduje podatke o osebnem imenu, EMŠO in datumu izdaje odločbe o dodelitvi računalniške opreme v izposoji za potrebe obdelovanja in uveljavljanja pravice upravičenca do dodelitve računalniške opreme v izposoji.

(8) Podatki iz evidence upravičencev do izposoje računalniške opreme se hranijo pet let po izteku obdobja upravičenosti do izposoje računalniške opreme.«.

12. člen

V 24. členu se na koncu drugega odstavka doda besedilo, ki se glasi:

»Tržni inšpektorat Republike Slovenije izvaja inšpekcijski nadzor tudi nad upravičenci do izposoje računalniške opreme.«.

V tretjem odstavku se v drugi alineji besedilo »ime in priimek« nadomesti z besedama »osebno ime«.

Za petim odstavkom se doda nov šesti odstavek, ki se glasi:

»(6) Javni sklad Tržnemu inšpektoratu Republike Slovenije ob izdaji odločb o izposoji računalniške opreme zagotovi podatke za izvajanje nadzora:
- podatek o upravičencu, ki mu je bila izdana odločba o izposoji računalniške opreme: osebno ime in EMŠO;
- podatek o vrsti in količini izposojene računalniške opreme ter obdobju upravičenosti do izposoje.«.

13. člen

V 25. členu se na koncu sedmega odstavka pika nadomesti z vejico in doda nova alineja, ki se glasi:

»– izroči računalniško opremo, ki mu je bila dodeljena v izposoji, drugi osebi (peti odstavek 23.c člena).«.

14. člen

V 30. členu se prvi odstavek črta.

Dosedanji drugi odstavek, ki postane prvi odstavek, se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Prvi načrt spodbujanja digitalne vključenosti vlada sprejme do 31. marca 2024.«.

Dosedanji tretji odstavek postane drugi odstavek.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

15. člen
(določitev ciljnih skupin)

Do sprejetja prvega načrta spodbujanja digitalne vključenosti iz 11. člena zakona ciljne skupine določi pristojni organ v skladu s tretjim odstavkom 9. člena zakona na podlagi meril iz prvega odstavka 9. člena zakona v javnem razpisu za podelitev subvencij ali javnem naročilu za izvedbo izobraževalnih ali promocijskih kampanj oziroma vlada v predpisu iz 22. člena zakona.

16. člen
(naloge javnega sklada)

(1) Javni sklad vzpostavi mehanizem iz četrtega odstavka 23.a člena zakona do 1. januarja 2024.

(2) Vlada v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona uskladi Ustanovitveni akt Javnega štipendijskega, razvojnega, invalidskega in preživninskega sklada Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 23/13, 84/16, 12/17 – popr., 23/17 in 30/19) in poslovno politiko Javnega štipendijskega, razvojnega, invalidskega in preživninskega sklada Republike Slovenije z določbami zakona.

(3) Javni sklad v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona uskladi Splošne pogoje poslovanja Javnega štipendijskega, razvojnega, invalidskega in preživninskega sklada Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 35/18) z določbami zakona.

17. člen
(podzakonski akt)

Vlada v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona izda predpis iz devetega odstavka 23.a člena zakona.

18. člen
(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.